

Vliegen vangen blijkt maatwerk

Biologe Renate Smallegange is aan de Rijksuniversiteit Groningen gepromoveerd op de vraag hoe je het meest effectief kamervliegen, *Musca domestica*, in de val kunt lokken. Zij onderzocht in een windtunnel hoe vliegen worden aangetrokken door licht en door geuren zoals die van rottend kippenvlees en natte gist. NWO-Technologiestichting STW financierde het project. Met combinaties van voor vliegen onweerstaanbare geuren en lichtbronnen kan nog veel gewonnen worden.

Reeds aanwezige geuren leggen echter wel beperkingen op. De aanwezigheid van ultraviolet licht blijkt de aantrekkingskracht van geuren te verminderen. Dat maakt de methode geschikt voor ruimten waar veel versturende geuren zijn.

SOORTEN GEUREN EN DE FUNCTIE VAN ULTRAVIOLET LICHT

Alle kamervliegen laten zich lokken met geur. Geur blijkt alleen niet in het donker te werken. De beste 'parfums' zijn kippenmest, licht bedorven varkens- en kippenvlees, brood gedrenkt in melk of water en een mengsel van melkpoeder, suiker en gist. Deze geuren lokken zowel jonge als volwassen vliegen, mannetje of vrouwtje, hongerig of niet hongerig. Ultraviolet licht is een effectief lokmiddel voor kamervliegen die minstens drie dagen oud zijn. Voor jongere vliegen werkt het nauwelijks. Een val die geur combineert met ultraviolet licht kan dus heel effectief zijn.

DE IDEALE VLEGENVAL

Individuele voorkeuren van vliegen maken het moeilijk om de ultieme vliegenva-
 1

l te vinden. Maar het kan wel stukken beter dan de meest gangbare vliegenvallen, vaak UV-vallen achter een rooster dat vliegen executeert. Die vallen schieten tekort, en niet alleen omdat de elektrocutieroosters vaak te grofmazig zijn. De lampen zijn vaak langwerpige, terwijl vliegen volgens Brits onderzoek eerder op een piramidevorm afkomen. Ook het licht kan beter. Het onzichtbare UV-licht is voor mensen schadelijk. Om te kunnen zien dat zo'n lamp brandt, zendt een val het vaak uit in combinatie met blauwachtig tl-licht. Kamervliegen vinden licht dat wij niet kunnen zien, juist aantrekkelijker. Een klein rood waarschuwingslampje zou dus beter zijn. De meest gebruikte vallen hebben een wit omhulsel, terwijl vliegen de

LICHT EN GEUR

De aan de Universiteit Wageningen werkzame biologe concludeert dat de keuze van lokmiddelen voor een effectieve vliegenva-
 1

l te vinden. Maar het kan wel stukken beter dan de meest gangbare vliegenvallen, vaak UV-vallen achter een rooster dat vliegen executeert. Die vallen schieten tekort, en niet alleen omdat de elektrocutieroosters vaak te grofmazig zijn. De lampen zijn vaak langwerpige, terwijl vliegen volgens Brits onderzoek eerder op een piramidevorm afkomen. Ook het licht kan beter. Het onzichtbare UV-licht is voor mensen schadelijk. Om te kunnen zien dat zo'n lamp brandt, zendt een val het vaak uit in combinatie met blauwachtig tl-licht. Kamervliegen vinden licht dat wij niet kunnen zien, juist aantrekkelijker. Een klein rood waarschuwingslampje zou dus beter zijn. De meest gebruikte vallen hebben een wit omhulsel, terwijl vliegen de

Smallegange ontdekte dat vliegen zich beter laten vangen met azijn dan met honing. Honing is niet vluchtig genoeg. Kippenmest, rottend vlees en gistproducten (zoals in bier gedrenkt brood) lokken vliegen aan, citrusgeuren stoten ze juist af.

Hoe het ook zij, welke vliegenva-
 1

l te vinden. Maar het kan wel stukken beter dan de meest gangbare vliegenvallen, vaak UV-vallen achter een rooster dat vliegen executeert. Die vallen schieten tekort, en niet alleen omdat de elektrocutieroosters vaak te grofmazig zijn. De lampen zijn vaak langwerpige, terwijl vliegen volgens Brits onderzoek eerder op een piramidevorm afkomen. Ook het licht kan beter. Het onzichtbare UV-licht is voor mensen schadelijk. Om te kunnen zien dat zo'n lamp brandt, zendt een val het vaak uit in combinatie met blauwachtig tl-licht. Kamervliegen vinden licht dat wij niet kunnen zien, juist aantrekkelijker. Een klein rood waarschuwingslampje zou dus beter zijn. De meest gebruikte vallen hebben een wit omhulsel, terwijl vliegen de